

voor een heroïsche beslissing.

Ik startte de motor. Voorzichtig liet ik de koppeling opkomen en draaide het pad op. De banden slopten sponzig door de weke grond. Ik zocht in opperste concentratie naar hoge harde stukken om tenminste een zijde van de wagen grip te laten geven aan de wielen. Toen draaide de wielen door...

Ik zag visioen voor me van een safari door tropisch Afrika. Ik zag jeeps scheef staan in de modder en een troep inboorlingen die, ritmisch zingend, het voertuig aan een rafelig touw uit de modder trokken. Maar ik was alleen met Coldewey. Wij konden alleen maar hopen op een groep hei-kneuters met een tractor.

Ik stapte uit. Coldewey zei:

'Achteruit rijden lukt je nooit. Je moet door! Alleen vooruit gaan is mogelijk'.

276 Ik kroop weer in het voertuig. Ik draaide de wielen zijwaarts en voelde grip. Ik reed weer. Zo nu en dan reed ik rakelings langs prikkeldraad, maar door moest ik. Door... tot aan de kasten.

Wij droegen de volken naar de aanhanger en het zelfgemaakte draagtoestel van Ton van H. bewees andermaal zijn nut.

'Tjonge jonge, van Tongeren, wat een weer hè'.

Ik keek hem grijnzend aan. Coldewey is al over de 70, maar in zijn ogen glanst nog het avontuur.

Zonder problemen bereikten wij het veilige asfalt. De weg terug leek korter door de meeslepende overwegingen van de directeur in ruste.

Het terugplaatsen van de bijen verliep niet vlekkeloos. Een honingkamer schoof van zijn plaats en de bijen waren daar niet blij mee. De reisriemen van Coldewey zijn goed, maar er zijn betere. Het volgend jaar gaat hij die bij mij kopen. Zijn riemen zijn antiek. Ik hang ze op in mijn winkeltje. Als een herinnering aan de tijd dat 'reizen' nog niet zonder risico's was en er voor elk potje honing gevochten moest worden in weer en wind en op gladde ontoegankelijke wegen.

Als een herinnering aan die 13e september van '93.

Themadag over honing

De Commissie Honing van de VBBN organiseert op 5 november een themadag over honing in de collegezaal van de vakgroep Entomologie van de LUW, Binnenhaven 8 te Wageningen. De dag duurt van 10.00 tot 15.00 uur. Op het programma inleidingen over productie en verwerking van honing; herkomst van Nederlandse honing; houdbaarheid van honing; en het Eko-keurmerk. Na afloop van de inleidingen is er gelegenheid voor discussie.

Entree voor VBBN-leden f 10, overigen f 15. Het eerste kopje koffie wordt u door de VBBN aangeboden.

Bijen

In tegenstelling tot het vorig seizoen vindt bestuiving van mijn aubergines nu plaats door bijen in plaats van door hommels. De doorslag om te kiezen voor bijen werd gegeven door het feit dat de bijen mij amper 2 cent per m² kosten. De hommels hebben vorig seizoen 14 cent per m² gekost en zouden dit seizoen 9 cent per m² moeten opbrengen. Een tweede reden was, dat ik nu maar drie kasten met bijen heb en vorig seizoen meer dan veertig kasten met hommels. Met name bij het uitvoeren van bestrijdingen was het een ramp om 's avonds alle hommels uit de kast te halen. De bijen zie je in de hele kas; en als je bij de kasten staat te kijken, zie je ze constant met stuifmeel aan hun poten terugkomen. De imkers komen elke week kijken hoe het met ze gaat. Ik ben er in elk geval zeer tevreden over.

Ingezonden door P.C. Muntjewerf, Z.O. Beemster
(Bovenstaand stukje stond in 'Oogst', 1-4-94, pp. 174)

Moerasbloem

Via mijn dochter kreeg ik van de Hortus Botanicus, Vrije Universiteit te Amsterdam, enkele zaadjes van *Limnanthes douglasii* (moerasbloem). Er was geen omschrijving bij van wanneer zaaien, bloeiperiode, hoogte, etc. Dus, maar zaaien, in het voorjaar uiteraard. en, jawel, een fris groen plantje uit elk zaadje, dat al spoedig tot een flinke pol uitgroeide. Een schat van een geurig bloempje, lichtgele kroonblaadjes en een donkergeel hartje. Mijn bijen waren er niet vandaan te slaan. Dat slaan heb ik dus ook maar gelaten. Na ongeveer drie weken bloei rijpte het zaad en ik liet het ter plaatse liggen. In de nazomer kwam er weer een bloeiperiode en mijn bijen en ik hadden er

schik in. De gevallen zaadjes kiemden spontaan en het volgend voorjaar heb ik de jonge plantjes op een stukje van mijn tuin uitgeplant: drie op 1 meter en de rijen 40 cm uit elkaar, hoogte is 20 cm. Een pracht stukje drachtveld met een gegons van bijen dat het een lust is. Mijn tuin is op tamelijk droge zandgrond. Geen moeras dus. Ik heb nogal wat zaad geoogst en u kunt er gratis over beschikken. Thuis brengen of opsturen doe ik niet. Dus, dan maar via, via. Ook heb ik wat crambezaad te veel. Te verkrijgen bij ondergetekende, telefoon 01647-2399.

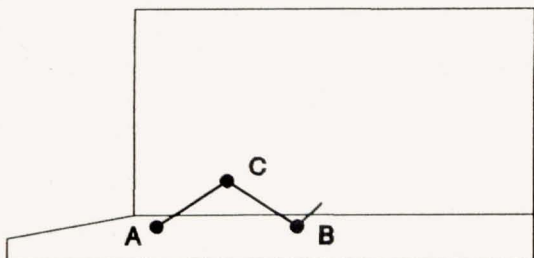
Dick Adriaansen, Ossendrecht

Bodemplankverbinder

Op vakantie in Frankrijk zag ik een handige en goedkope verbinding van de onderste broedbak en de bodemplank. Deze bestond uit een stukje ijzerdraad en drie schroeven (A, B en C). De verbinder heeft bij A een draaipunt en loopt daarna over C en onder B door. Voordelen:

- goedkoop (ca. f 0,25 per verbinder)
- heel smal (6 mm)
- roestvrij
- gemakkelijk zelf te maken
- prettig in het gebruik
- past op elk kasttype

Benodigheden per verbinder: 20 cm gegalaniseerd ijzerdraad van 2,7 mm dikte en drie gegalaniseerde bolkop houtschroeven 25 mm lang, steeldikte 3,8 mm.

Werkvolgorde:

- Buig eerst een oog dat precies om de schroefsteel (A) past. Met behulp van een rondbuigtang een 3/4 cirkel buigen en dan met de schroef erin dicht knijpen met de combinatietang of de bankschroef.
- Draai de drie schroeven in de kast en monteer meteen de verbinder. Plaats de eerste schroef met de verbinder eraan in de bodem bij A; 2 cm vanaf de voorkant van de broedbak en 1 cm vanaf de bovenrand van de bodemplank. De tweede schroef (B) 12 cm verder naar achteren ook 1 cm onder de rand.

De derde schroef (C) 8 cm vanaf de voorkant van de broedbak en 3 cm vanaf de onderrand. Buig nu de draad rond schroef (C) en de schroef (B). Doe dit bij alle bodems en broedbakken steeds op dezelfde manier zodat je alles onderling kunt verwisselen. Ik monteer er één aan elke voorkant en één middenachter, en voorlopig bevalt me dat goed.

Als je ze ook aan de tweede broedbak of honingkamers wilt monteren let er dan op dat het deksel nog past. Maak daar eventueel inkepingen in zodat de schroeven daar in passen.

Maximale trekkracht is 35 kg per verbinder. Ik hoop dat u er veel plezier aan beleefd.

Rob W. le Mair, Bennekom

Voorlichtingsavonden van de Ambrosiushoeve

277

In het juli-/augustusnummer van **bijen** zijn vijf voorlichtingsavonden van de Ambrosiushoeve aangekondigd. De volgende onderwerpen zullen op deze avonden besproken worden:

Varroamijt

Het onderzoek naar de bestrijding van *Varroa jacobsoni* met Apistan, mierzuur, darreraat, melkzuur, etherische oliën en met de Mullerval.

Bestuiving

Het onderzoek naar het effect van het plaatsen van honingbijen of hommels op de zetting bij appel, crambe, aubergine en snijbonen.

Bestrijdingsmiddelen

Het 'stille' onderzoek van de Ambrosiushoeve naar de effecten van bestrijdingsmiddelen op honingbijen en hommels. Hierbij worden de verschillende technieken uitgelegd.

We verwachten U hiermee een interessante avond te bieden. Tot ziens op één van de avonden:

Dinsdag 1 november, in het veilinggebouw van de RBT, Heilaarstraat 265 te Breda.

Donderdag 3 november, in het Elemacollege, Burg. Legroweg 29 te Eelde.

Donderdag 10 november, in het dorps huis 'Het blanke schot', Garderenseweg 33 te Uddel.

Dinsdag 15 november, in het Natuur en Milieu-centrum 'De ijzeren man', Geurtsvenweg 4 te Weert.

Vrijdag 25 november, in de kantine van tuinvereniging 'Cronensteyn', Boerenpad 1 te Leiden. We beginnen steeds om 19.30 uur en vanaf 18.30 uur zijn de zalen open.